శ్రీ కొండా లక్ష్మణ్ తెలంగాణ ఉద్యాన విశ్వ విద్యాలయం

అడ్మిన్ ఆఫీసు , ములుగు (గ్రామం & మండలం), సిద్దిపేట్ జిల్లా – తెలంగాణ

తెలంగాణ రాష్ట్ర రైతాంగానికి వాతావరణ ఆధారిత ఉద్యాన సలహాలు

16-07.2026 నుండి 22-07-2026

గత రెండు రోజుల వాతావరణం

గత రెండు రోజులుగా తెలంగాణలో ఎండ తీవ్రత ఎక్కువగా ఉండి, వాతావరణం పొడిగా మరియు మసకగా (పొగమంచులా) ఉంది. ఈ సమయంలో రుతుపవనాల ప్రభావం గణనీయంగా తగ్గిపోవడంతో ఎలాంటి భారీ వర్షాలు నమోదు కాలేదు. గరిష్ట ఉష్ణోగ్రతలు 34 నుండి 36 డిగ్రీల సెల్సియస్ మధ్య, కనిష్ట ఉష్ణోగ్రతలు 24 నుండి 26 డిగ్రీల సెల్సియస్ మధ్య నమోదయ్యాయి.

వచ్చే ఐదు రోజుల వాతావరణ సూచన

హైదరాబాద్ వాతావరణ కేంద్రం వారు అందించిన సమాచారం ప్రకారం పగటి ఉష్ణోగ్రతలు 33 నుండి 36 డిగ్రీల సెల్సియస్ మధ్య రాత్రి ఉష్ణోగ్రతలు 23 నుండి 25 డిగ్రీల సెల్సియస్ మధ్య నమోదుకావచ్చు.

మొదటి రోజు (**16/07/2026 08:30** గంటల నుండి **17/07/2026 08:30** గంటల వరకు)

తెలంగాణ రాష్ట్రంలో తేలికపాటి నుంచి ఒక మోస్తరు వర్షాలు అక్కడక్కడ కురిసే అవకాశం ఉంది." బలమైన ఉపరితల గాలులు (**30–40** కి.మీ./గంట వేగంతో) తెలంగాణ రాష్ట్రంలోని అన్ని జిల్లాల్లో వీచే అవకాశం ఉంది.

రెండవ రోజు (**17/07/2026 08:30** గంటల నుండి **18/07/2026 08:30** గంటల వరకు)

తెలంగాణ రాష్ట్రంలో తేలికపాటి నుండి మోస్తరు వర్షాలు అక్కడక్కడ కురిసే అవకాశం ఉంది." బలమైన ఉపరితల గాలులు (**30–40** కి.మీ./గంట వేగంతో) తెలంగాణ రాష్ట్రంలోని అక్కడక్కడ వీచే అవకాశం ఉంది.

మూడవ రోజు (**18/07/2026 08:30** గంటల నుండి **19/07/2026 08:30** గంటల వరకు)

తెలంగాణ రాష్ట్రంలో తేలికపాటి నుండి మోస్తరు వర్షాలు అక్కడక్కడ కురిసే అవకాశం ఉంది." బలమైన ఉపరితల గాలులు (**30-40** కి.మీ./గంట వేగంతో) తెలంగాణ రాష్ట్రంలోని అన్ని జిల్లాల్లో వీచే అవకాశం ఉంది.

నాలుగవ రోజు (19/07/2026 08:30 గంటల నుండి 20/07/2026 08:30 గంటల వరకు)

తెలంగాణ రాష్ట్రంలో తేలికపాటి నుండి మోస్తరు వర్షాలు అక్కడక్కడ కురిసే అవకాశం ఉంది." బలమైన ఉపరితల గాలులు (**30-40** కి.మీ./గంట వేగంతో) తెలంగాణ రాష్ట్రంలోని అన్ని జిల్లాల్లో వీచే అవకాశం ఉంది.

ఐదువ రోజు (**20/07/2026 08:30** గంటల నుండి **21/07/2026 08:30** గంటల వరకు)

తెలంగాణ రాష్ట్రంలో తేలికపాటి నుండి మోస్తరు వర్షాలు అక్కడక్కడ కురిసే అవకాశం ఉంది." బలమైన ఉపరితల గాలులు (**30-40** కి.మీ./గంట వేగంతో) తెలంగాణ రాష్ట్రంలోని అన్ని జిల్లాల్లో వీచే అవకాశం ఉంది.

కూరగాయలు

- పొడి వాతావరణం ఉన్నప్పుడు నేలలో తేమ ఆరిపోకుండా ఉండటానికి, కలుపు మొక్కలను అరికట్టడానికి ప్లాస్టిక్ లేదా సేంద్రీయ (ఎండుగడ్డి, ఆకులు) మల్చింగ్ పద్ధతిని ఉపయోగించాలి. ఇది నేల ద్వారా వ్యాపించే తెగుళ్లను తగ్గిస్తుంది.
- టమటా, తీగ చిక్కుడు మరియు తీగ జాతి కూరగాయల (బీర, కాకర, గుమ్మడి) పంటల్లో వర్షాలు పడకముందే కర్రలు నాటడం (స్టేకింగ్), పందిళ్లు వేయడం వంటి పనులను పూర్తి చేయాలి.
- నర్సరీ మడులు మరియు ప్రధాన పంట పొలాల్లో నీరు నిల్వ ఉండకుండా సరైన నీటి పారుదల ఏర్పాట్లు చేయాలి. నీరు నిల్వ ఉంటే నారు కుళ్లు, వడలు తెగులు మరియు ఇతర నేల ద్వారా వ్యాపించే తెగుళ్లు ఎక్కువగా వచ్చే అవకాశం ఉంటుంది.
- అధిక తేమ మరియు వరుస వర్షాల వల్ల ఆకు మచ్చ తెగులు, ఆకు మాడు తెగులు, బూజు మరియు బూడిద తెగులు, వెర్రి తెగులు, బ్యాక్టీరియల్ ఆకు మచ్చ తెగులు మరియు కాయ కుళ్లు వంటి తెగుళ్లు వచ్చే అవకాశం ఎక్కువగా ఉంటుంది. కాబట్టి పంటను తరచూ పరిశీలిస్తూ అవసరమైన నివారణ చర్యలు చేపట్టాలి.
- నర్సరీలో నారు కుళ్లు లక్షణాలు కనిపించిన వెంటనే మాంకోజెబ్ @ 2 గ్రా./లీటరు నీటికి లేదా మెటాలాక్సిల్ + మాంకోజెబ్ 72% WP @ 2.5 గ్రా./లీటరు నీటికి కలిపి పిచికారీ చేయాలి.
- వర్షం కురిసిన తర్వాత లేదా పొడి వాతావరణం ఉన్నప్పుడు పొటాష్ వంటి ఎరువులను వేయాలి. ఇది మొక్కకు తెగుళ్లను తట్టుకునే శక్తిని ఇచ్చి, కాయ నాణ్యతను పెంచుతుంది. భారీ వర్ష సూచన ఉన్నప్పుడు ఎరువులు వేయకూడదు.
- ఎక్కువ రోజులు పొడి వాతావరణం (కరువు పరిస్థితులు) ఉండే ప్రాంతాల్లో తక్కువ నీటితో సాగే, కరువును తట్టుకునే గోరుచిక్కుడు (గువార్), అలసందలు, బెండకాయ, చిక్కుడు, గుమ్మడి, బీర, కాకర మరియు పుచ్చకాయ వంటి కూరగాయ పంటలను సాగు చేసుకోవడం లాభదాయకం.
- నీటి వినియోగ సామర్థ్యాన్ని పెంచడానికి మరియు ప్రతి నీటి బొట్టును సద్వినియోగం చేసుకోవడానికి వీలైనంత వరకు బిందు సేద్యాన్ని (Drip Irrigation) అవలంబించాలి .
- పంట అవసరాలకు అనుగుణంగా సమతుల్య ఎరువులను వేయాలి. పొడి వాతావరణ పరిస్థితుల్లో యూరియా వంటి ఎరువులను ఎక్కువగా వేయకూడదు. ఎందుకంటే ఇది మొక్కలు అతిగా/మెత్తగా పెరిగేలా చేసి, పురుగులు మరియు తెగుళ్లు త్వరగా ఆశించడానికి కారణమవుతుంది.
- రసం పీల్చే పురుగులు మరియు వైరస్ వ్యాధులను వ్యాప్తి చేసే కీటకాలను నియంత్రించడానికి ఎకరానికి 20 పసుపు రంగు జిగురు అట్టలు మరియు 20 నీలం రంగు జిగురు అట్టలు ఏర్పాటు చేయాలి.

- పేను బంక, తెల్లదోమలు, తామర పురుగు వంటి రసం పీల్చే పురుగుల నివారణకు వర్షం లేని సమయంలో ఇమిడాక్లోప్రిడ్ @ 0.3 మి.లీ./లీటరు నీటికి లేదా ఫిప్రోనిల్ @ 2 మి.లీ./లీటరు నీటికి కలిపి పిచికారీ చేయాలి.
- మిరప
  - ఎత్తైన, నీరు నిల్వ కాకుండా ఉండే నర్సరీ మడులను ఏర్పాటు చేయాలి. విత్తన శుద్ధి చేసి, సరైన నీటి పారుదల సౌకర్యం కల్పించడం ద్వారా నారు కుళ్ళు వ్యాధి మరియు అధిక వర్షాల వల్ల కలిగే నష్టాన్ని నివారించవచ్చు.
  - నల్ల తామర పురుగులు మరియు మిరప లీఫ్ కర్ల్ వైరస్‌ను తట్టుకునే హైబ్రిడ్లను ఎంపిక చేయాలి. అర్క తేజస్వి (**Arka Tejaswi**) హైబ్రిడ్ సాగుకు అనుకూలంగా సిఫారసు చేయబడింది. నర్సరీలో విత్తనాలను వరుసల పద్ధతిలో విత్తడం వల్ల మొక్కల పెరుగుదల మెరుగుపడి, నిర్వహణ సులభంగా ఉంటుంది.

పండ్లు

- మామిడి
  - 10 సంవత్సరాల వయసు గల ప్రతి చెట్టుకు బాగా చివికిన పశువుల ఎరువు (సుమారు 50 కిలోలు) ప్రతి చెట్టు పాదులో వేయాలి మరియు సిఫారసు చేసిన మోతాదులో 1500 గ్రా యూరియా + 4000 గ్రా SSP + 1000 గ్రా పోటాష్ వేసుకోవాలి (MOP). కత్తిరింపులు చేసిన 15 రోజుల వరకు నత్రజని ఎరువులు వేయకూడదు.
  - ఆకు గూడు కట్టు పురుగుల గూళ్ళను వెదురు కర్రలతో దులిపి, క్లోరిపైరిఫాస్ @ 2 మి.లీ/లీ లేదా ఎసిఫేట్ @ 1.5 గ్రా/లీ. పిచికారీ చేయాలి.
  - కాండం తొలుచు పురుగు ఉన్నట్లయితే, గట్టి ఇనుప తీగను లోపలికి చొప్పించి బయటికి లాగి, చంపివేసి రంధ్రాలలో క్లోరిపైరిఫాస్ 2.5 మి.లీ. మందును 1 మి.లీ నీటికి కలిపిన ద్రావణాన్ని లేదా పెట్రోలు లేదా అల్యూమినియం ఫాస్ఫైడ్ బిళ్ళలను వేసి బంకమట్టితో మూయాలి.
- జామ
  - టీ దోమ మరియు గజ్జి తెగులు యొక్క సంక్లిష్ట లక్షణాలు గమనించినట్లయితే, దెబ్బతిన్నపండ్లను, ఎండు పుల్లలను సేకరించి నాశనం చేయాలి మరియు తరువాత ల్యామ్డాసైహలోత్రిన్@ 0.5-1.0 మి.లీ/లీటరు + (కార్బెండజిమ్ + మాంకోజెబ్)@ 2 గ్రా/లీ చొప్పున పిచికారీ చేయాలి.
  - 05 సంవత్సరాలు ఆ పైన వయసు గల ప్రతి చెట్టుకు బాగా చివికిన పశువుల ఎరువు (సుమారు 75 కిలోలు) ప్రతి చెట్టు పాదులో వేయాలి మరియు సిఫారసు చేసిన మోతాదులో 545 గ్రా యూరియా + 1250 గ్రా SSP + 425 గ్రా పోటాష్ వేసుకోవాలి (MOP).

- **నిమ్మ మరియు బత్తాయి**
    - ➢ తగినంత వర్షం పడకపోతే, నిమ్మ మరియు బత్తాయి లేత తోటలలో మొక్కల పెరుగుదల కోసం నీటి పారుదల ద్వారా నేలలో తగినంత తేమను కాపాడుకోవాలి.
    - ➢ బత్తాయి మరియు నిమ్మ లో పరిపక్వతకు వచ్చిన 'అంబే బహార్' (జనవరి-ఫిబ్రవరిలో పూత, జూలై-ఆగస్టులో కోత) పంటను కోయాలి.
    - ➢ నిమ్మలో సిట్రస్ క్యాంకర్/గజ్జి తెగులు గమనించినట్లయితే, తెగులు సోకిన కొమ్మలు మరియు ఆకులను తొలగించి నాశనం చేయాలి. కాపర్ ఆక్సిక్లోరైడ్ 50 WP @ 30 g + స్ట్రెప్టోసైక్లిన్ 1g, 10 లీటర్ల నీటికి కలిపి పిచికారీ చేయాలి.
- **నేరేడు** - చెట్ల అడుగుభాగంలో నీరు నిల్వ ఉండకుండా చూడాలి. అధిక తేమ కారణంగా వచ్చే పురుగులు, వ్యాధులను క్రమం తప్పకుండా పరిశీలించాలి. వర్షం లేని సమయంలో మాత్రమే సిఫార్సు చేసిన పోషకాలను అందించాలి.

ఔషధ మరియు సుగంధ మొక్కలు

- **పసుపు**
    - ➢ అడపాదడపా నుండి నిరంతర వర్షాలు లేదా అధిక ఉష్ణోగ్రతలు ఉండే ప్రస్తుత వాతావరణ పరిస్థితులలో, పసుపు రైతులు పంటపట్ల సరైన జాగ్రత్తలు తీసుకోవాలని సూచించడమైనది.
    - ➢ ఎక్కువ కాలం పొడి వాతావరణం ఉన్నప్పుడు, నేలలో తేమను కాపాడటానికి తగిన మల్చింగ్ వాడండి.
    - ➢ వర్షపాతం పరిమాణం మరియు విస్తరణను బట్టి 2 – 4 సార్లు నీటి పారుదల అందించండి
- **అల్లం**
    - ➢ అడపాదడపా నుండి నిరంతర వర్షాలు లేదా అధిక ఉష్ణోగ్రతలు ఉండే ప్రస్తుత వాతావరణ పరిస్థితులలో, పసుపు రైతులు పంటపట్ల సరైన జాగ్రత్తలు తీసుకోవాలని సూచించడమైనది.
    - ➢ వర్షపాతం పరిమాణం మరియు విస్తరణను బట్టి 2 – 4 సార్లు నీటి పారుదల అందించండి.

- **అలోవెరా** - నాటిన వెంటనే మొదటి నీటిపారుదల ఇవ్వాలి. మొక్కలు బాగా స్థిరపడే వరకు అవసరాన్ని బట్టి మరో 2–3 సార్లు నీటిపారుదల చేయాలి.
- **అశ్వగంధ** - విత్తిన 150–180 రోజుల తర్వాత పంట కోతకు సిద్ధమవుతుంది. మొత్తం మొక్కను వేర్లతో సహా పీకి, (Crown) పైభాగం నుండి 1–2 సెం.మీ. ఎత్తులో కాండాన్ని కోసి వేర్లను పైభాగం నుండి వేరు చేయాలి. వేర్లను నీడలో బాగా ఆరబెట్టాలి.

- **లెమన్‌గ్రాస్** - 45 X 45 సెం.మీ. లేదా 60 X 45 సెం.మీ. దూరంలో నాటాలి. ప్రతి గుంతలో 1–2 స్లిప్‌లను 5–8 సెం.మీ. లోతులో నాటాలి
- **జెరానియం** - జెరానియం ప్రధానంగా వర్షాధార పంట. అయితే అధిక దిగుబడి కోసం అవసరమైనప్పుడు నీటిపారుదల తప్పనిసరిగా అందించాలి.
- **పుదీనా** - కోత అనంతరం ఆకులు మరియు కొమ్మలను నీడలో బాగా ఆరబెట్టి, తరువాత ఆవిరి స్వేదనం (Steam Distillation) ద్వారా నూనెను వెలికితీయాలి. సంవత్సరానికి హెక్టారుకు 60–80 కిలోల నూనె దిగుబడి పొందవచ్చు.
- **తులసి** - ఒక హెక్టారు విస్తీర్ణానికి నారు పెంచడానికి సుమారు 500 గ్రాముల విత్తనం అవసరం. వెదజల్లే (Broadcasting) పద్ధతిలో హెక్టారుకు 1.5–2.0 కిలోల విత్తనం అవసరమవుతుంది.
- **ధనియాలు** - పొలంలో నీరు నిల్వ ఉండకుండా తగిన పారుదల ఏర్పాటు చేయాలి. కలుపు మొక్కలను తొలగిస్తూ, శిలీంధ్ర (ఫంగల్) వ్యాధులను గమనించాలి. కోతకు వచ్చిన పంటను వర్షం లేని సమయంలో కోసి, బాగా ఎండబెట్టి నిల్వ చేయాలి.
- **మెంతులు** - పొలంలో నీరు నిల్వ ఉండకుండా చూడాలి. కలుపు మొక్కలను తొలగించి, ఆకుమచ్చ వంటి శిలీంధ్ర వ్యాధులను పరిశీలించాలి. వర్షం లేని సమయంలో కోత చేసి, మొక్కలను బాగా ఎండబెట్టిన తర్వాత నిల్వ చేయాలి.
- **ఆయిల్ పామ్**
    - వర్షాకాలంలో ముందుజాగ్రత్తగా కొమ్ము పురుగు నివారణకు **ప్రొపికోనాజోల్ డైఫెనోకోనాజోల్** + @ 1 మి లీటర్/.లీ.లేదా **కార్బెండాజిమ్ మాంకోజెబ్** + @ 3 గ్రా+ లీటర్/. **స్ట్రెప్టోమైసిన్ సల్ఫేట్** @ 2 గ్రా లీటర్/. మిశ్రమంతో ద్రావణం తయారుచేసి, మొక్క మొవ్వు భాగం, గెలలపై మరియు పాదు భాగంలో పూర్తిగా తడిచేలా పిచికారీ చేయాలి.
    - కొమ్ము పురుగు నివారణకు 20 గ్రాముల నాఫ్తలీన్ గుళికలను రంధ్రాలు చేసిన కవర్లు లేదా సీసాలలో ఉంచి, వాటిని మొవ్వు భాగంలో అమర్చాలి.
    - రుగోస్ స్పైరలింగ్ తెల్లదోమను సమర్థవంతంగా అరికట్టడానికి, లీటర్ నీటికి R55 లేదా ఇసారియా ఫ్యూమోసోరోజియా)Isaria fumosorosea) 5 మి + .లీ.5 గ్రాముల సర్ఫ్ పౌడర్ కలిపి, హైవాల్యూం - .పిచికారీ చేయాలి (సమిష్టిగా) మంలోని రైతులందరూ ఒకేసారిస్ప్రేయర్ ద్వారా గ్రా

పూలు

- **చామంతి** - మొక్కలు నాటిన ఒక నెల తర్వాత తలలు తృంచాలి. ఫెర్టిగేషన్ ద్వారా సిఫార్సు చేసిన ఎరువుల మోతాదు ప్రకారం మిగిలిన పావు వంతు భాస్వరం మరియు ముప్పావు వంతు నత్రజని, పొటాషియం ఎరువులను అందించాలి. తెగుళ్ల దాడిని నివారించడానికి ముందస్తు జాగ్రత్తగా వేపనూనె లేదా కానుగ నూనె 1% @ 4 మి.లీ/లీ చొప్పున పిచికారీ చేయాలి.
- **బంతి** - నత్రజని ఎరువులను స్ప్లిట్ డోస్‌గా వేయాలి. తెగుళ్ల దాడిని నివారించడానికి వేపనూనె లేదా కానుగ నూనె 1% @ 4 ml/l ను నివారణగా పిచికారీ చేయాలి.
- **ట్యూబెరోస్** - నాటడం జూన్ మరియు జూలైలలో చేయవచ్చు. 40x30 సెం.మీ అంతరం పాటించాలి. సిఫార్సు చేసిన NPK ఎరువులు బేసల్ మోతాదు 30:15:25 kg/ac మరియు సేంద్రీయ ఎరువులను ఎకరానికి 5 టన్నుల చొప్పున విభజించి వేయండి. ప్రతి మూడు నెలలకు అంటే జూన్- సెప్టెంబర్- డిసెంబర్- మార్చి వేయండి.